

Cvičení pro nápravu SPU

VŽDY VYCHÁZÍME Z
DIAGNOSTICKÝCH ZJIŠTĚNÍ!

Sluchová analýza a syntéza řeči

- Rozlišování slov ve větě – pozor, i předložka je samostatné slovo
- Rozkládání slov na slabiky – zkoušet i slova, kde slabika není složena ze dvou hlásek
- Určování hlásek ve slově – první, poslední, uprostřed
- Slovní kopaná
- Vlastní nácvik analýza slova na hlásky a syntéza hlásek ve slovo

Rozlišování měkkých a tvrdých slabik

- Stačí, aby dítě slovo zopakovalo a řeklo, zda je slabika měkká nebo tvrdá
- Metoda tvrdých a měkkých kartiček – POZOR
- Cvičit systematicky, podle nabídky slov

Sluchová diferenciacie dĺžky samohlásky

- Pomocí bzučáku – POZOR
- Musí samo sebe poslouchat při vyslovování slova
- 1. fáze – předepíšeme slova a dítě dopisuje dĺžku slabik
 - Teta .. Párek -. Mop.
- 2. fáze – předložit sestavy teček a čárek, dítě k nim vymýšlí slova
 - .. Pošta, teta, doma, radost
 - .-. Dokázat, vypínač

Zraková percepce tvarů

- Rozlišování pozadí a figury
 - Tvary zastíníme čarami
 - Kreslíme tvary přes sebe
 - Píšeme čísla a písmena přes sebe
- Rozlišování inverzních obrazců
 - Kreslíme různě orientované obrázky (vlajky, dům, měsíc...)
 - Lze do písku nebo do sněhu
 - Děti popisují, napodobují
 - Vyškrtávání písmen v textu, čtení zaškrtnutých písmen
- Prostorová orientace
 - Popisování obrázků – co je nahoře, dole...
 - Hry se zasedacím pořádkem...

Nácvik posloupnosti

- Opakování řady čísel
- Předkládání předmětů, obrázků – dítě po zakrytí jmenuje
- Umístění předmětu mezi ostatními
- Jmenování sousedních dnů v týdnu, měsíců v roce
- Jmenování sousedních čísel v číselné řadě, sousední násobky
- Provedení několik činností za sebou podle návodu
- Promyslet a zorganizovat činnost v různém období

Koncentrace pozornosti

- Zajistit přesnost, pokud dítě přesné není, nácvik přerušit
- Vyškrtávání obrázků (méně nápadné jsou složitější)
- Spojování bodů
- Cvičení nesnižovat na hru, je to práce, zaměstnání, zajistit klid a soustředění

Koncentrace pozornosti - spojování bodů

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77
78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91

Úloha č. 1 - Větrný mlýn

Spoj následující body:

3-5	66-80	22-24	26-40	37-38	67-81	66-67	24-26	26-49
21-26	81-89	49-55	7-26	3-26	45-46	17-26	52-53	40-54
17-22	26-55	50-78	80-87	54-82	31-38	22-50	5-26	
30-31	46-53	45-52	81-82	10-17	7-21	30-37	78-81	

Úloha č. 2 - Postava

Spoj následující body:

45-47	29-36	78-80	40-56	75-76	68-69	60-66	16-17
5-12	9-10	17-24	32-33	10-16	24-26	10-12	67-75
69-77	60-67	36-38	66-80	26-33	58-72	29-32	77-83
72-78	76-83	52-58	3-5	12-13	33-49	40-47	
25-32	3-10	47-61	49-56	38-52	12-26	61-68	

Úloha č. 3 - Pes u domu

Spoj následující body:

75-81	45-51	72-78	19-26	53-55	26-40	31-45	74-81
49-55	62-76	66-74	66-80	19-21	82-84	66-69	49-70
26-28	12-14	12-24	43-44	76-82	36-37	44-51	28-42
4-22	23-30	70-84	40-42	51-72	78-80	45-53	
36-43	27-41	31-37	67-75	22-24	21-28	4-7	

Úloha č. 4 - Centrováný ornament

Spoj následující body:

5-18	50-65	72-78	37-43	84-90	81-87	40-54	65-74	81-89
74-87	8-16	10-32	60-80	36-38	78-86	2-10	5-11	18-27
15-23	6-14	69-74	19-27	2-8	15-17	19-21	23-36	
27-42	74-89	54-56	75-77	69-77	41-46	69-75	72-80	
49-55	18-23	40-42	46-55	43-51	82-90	6-12	52-60	
46-51	38-52	21-27	10-16	14-20	56-69	50-52	65-71	
32-38	12-20	3-11	12-32	71-73	32-40	76-84	60-82	
54-60	76-82	80-86	65-73	41-49	3-18	17-23	37-46	

Koncentrace pozornosti - spojování bodů II

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

Úloha č. 17 - Prase v ohradě

Každý bod je určen dvěma čísly, např. 3/4. První číslo znamená označení po levé straně mřížky, druhé číslo odpovídá hořením číslům. Dítě tedy musíme instruovat, že se nejdříve musí dívat doleva a pak nahoru. Kdyby pracovalo obráceně, nemůže dojít k řešení.

Spoj následující body:

4/13-5/14	4/13-7/13	8/5-9/6	5/2-5/3	4/13-4/14	12/7-12/8
7/6-9/6	12/5-12/6	10/8-10/9	10/10-14/10	11/14-12/14	3/11-4/13
11/13-11/14	10/3-14/3	7/5-9/4	7/10-8/9	6/1-6/2	12/3-12/4
5/2-6/2	7/12-9/12	10/11-14/11	11/3-11/4	10/8-14/8	6/13-9/10
11/11-11/12	5/13-5/14	7/4-8/3	12/13-12/14	11/1-11/2	10/2-10/3
7/4-7/5	10/12-10/13	8/1-8/3	6/2-5/3	10/12-14/12	7/2-8/1
3/13-3/14	12/9-12/10	11/5-11/6	10/9-14/9	7/6-9/4	10/4-14/4
6/1-7/2	7/11-9/10	3/13-4/14	3/7-3/11	10/2-14/2	3/7-5/3
11/1-12/1	11/7-11/8	12/1-12/2	11/9-11/10	7/13-9/12	
10/6-10/7	10/13-14/13	10/10-10/11	10/7-14/7	10/6-14/6	
6/10-7/11	10/4-10/5	10/5-14/5	12/11-12/12	8/6-8/9	

Rozvoj obratnosti vyjadřování

- Předříkávání slov, básniček, hlavolamů

Snědl sysel deset housek,
Syslici dal oschlý kousek.
Syslice zas slupla sádlo,
Sysel dostal jen co spadlo.
Pštrosí táta nosí kšandy,
Vymýšlí si pštrosí švandy.
Pštrosí máma žehlí šosy,
Pštrosíčatům čistí nosy.

.....

Rozvoj slovní zásoby

- Děti s SPU jsou omezovány v intelektuálních podmínkách, nižší slovní zásoba
- Předčítání
- Děti vypráví, co zažily – není tak efektivní
- Řazení předmětů, jmenování předmětů z jednoho materiálu, rýmy, slova opačného významu vytváření definic

Vyjmenovaná slova

- Nejen učit nazpaměť, ale i vytváření zrakové představy správně napsaného slova
- Dítě dostane seznam slov s doplněnými i – y a stejný bez i – y
 - Postupně navrhuje i – y
 - vyhledá slovo v horním seznamu (slovo neškrtá)
 - Doplní slovo

Ukázka textu pro nácvik vyjmenovaných slov

mlýn blýskat se klidně Liberec

mlynářka plíce kulička lyžař

líný plynárna límec

uplynout Libuše lístek mlýnek

l_stek, pl_nárna, ml_nářka, ml_t, obl_čej,

l_pa, pl_ce, L_berec, kobl_ihy, l_ný,

bl_skat se, bl_kat, mal_ř, kl_dně, pál_t,

upl_nout, kul_čka, El_ška, L_buše, l_h

Jak vzbudit zájem o čtení

- Návuk musí být dlouhodobý!
- Výběr textů odpovídá zájmu a čtecím dovednostem dítěte
- Na počátku velká písmena, snadná slova, dobré, když se slova opakují
- U delších textů se při čtení s dětmi střídáme
- Sledovat to, jak děti textu porozuměly

Techniky nácviku čtení

- Čtení s okénkem – pozor, účinné, když jsou dodrženy určité podmínky
 - Přiměřená velikost okénka
 - Okénko nedáváme dítěti do ruky
 - Čtení rychle, ale plynule
 - Nevyžadovat čtení s přednesem...
- Dublované čtení
 - V případě, že je rozvinutá dovednost čtení, ale čtou nepřesně, domýšlí si
 - Dospělý čte společně s dítětem

Matematické dovednosti

- Poukazuje se na souvislost mezi dyslexií a dyskalkulií
- Je dyskalkulie ovlivněna stejnými deficity jako dyslexie?
 - Vnímání a reprodukce časového a prostorového pořadí
 - Nedostatečné zapamatování akustických informací především při počítání z paměti
 - Souvislost s porozuměním řeči a symbolům
 - Nedostatečná sluchová diferenciacce
 - Obtížná diferenciacce tvarů
 - Špatné prostorové vnímání
 - Prostorová orientace

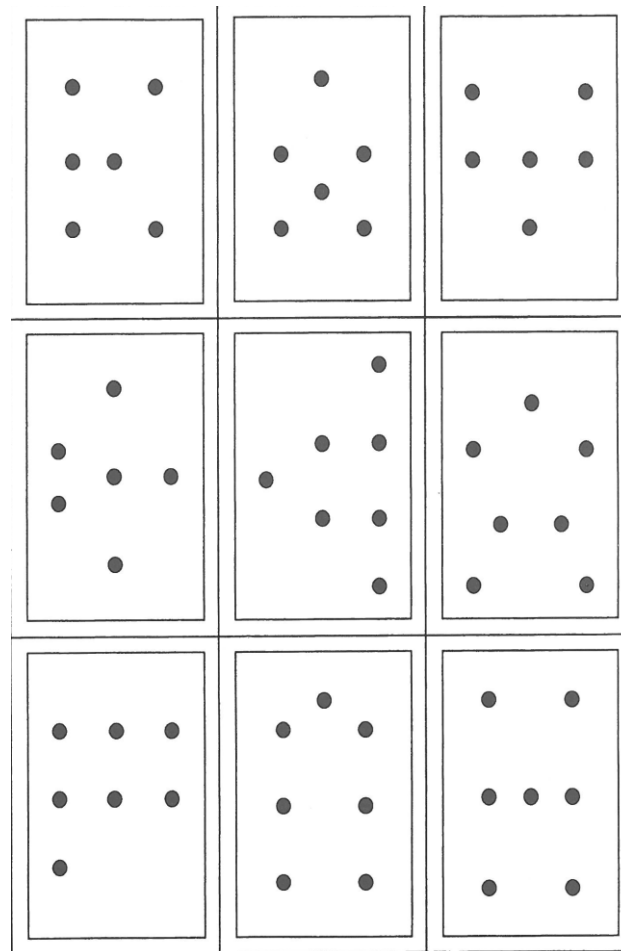
Co odhalí diagnostika

- Děti jsou schopny čítat, ale číslu nepřidají hodnotu
- Nemají vytvořenou představu číselné řady – tedy stále musí čítat po jedné
- Nechápu vztahy mezi čísly, příklady počítají jen pamětně (+ pomoc prstů)
- Složitě je dělení, obzvláště dělení se zbytkem
- **DŮLEŽITÁ PŘEDSTAVA ČÍSELNÉ ŘADY!**

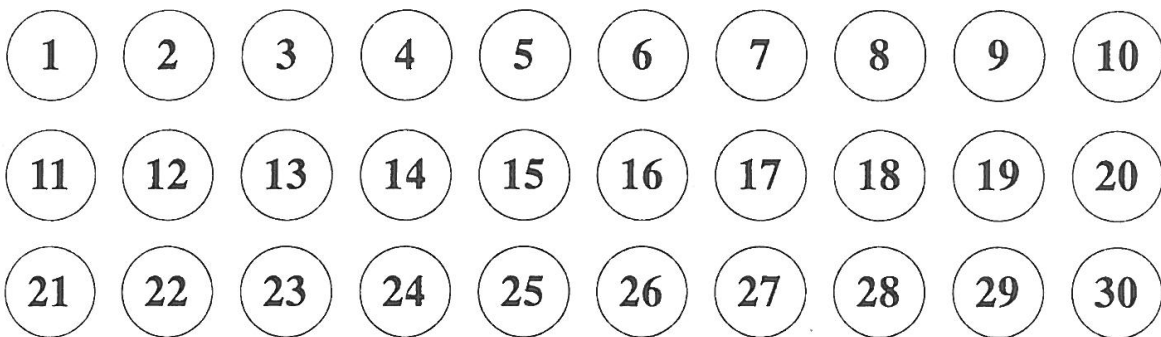
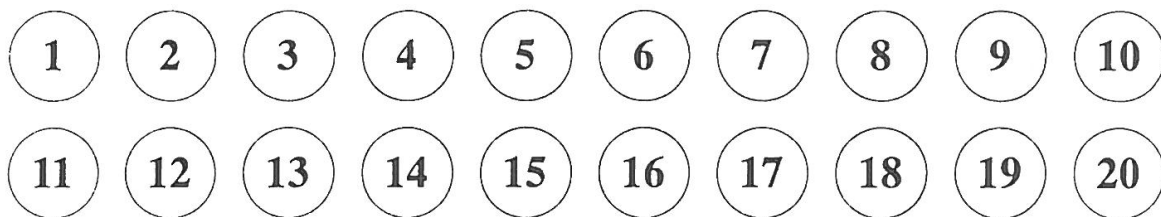
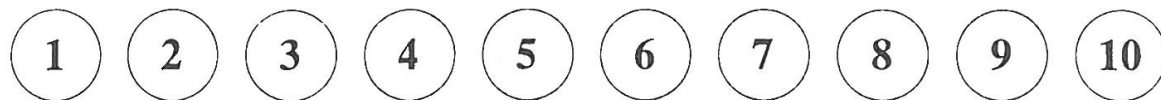
Rozvoj matematických funkcí

- Rozvoj prostorové orientace
- Představu určitého množství prvků
- Vztahy mezi čísly
- Utváření představy číselné řady

Postřehování množství prvků



Představa číselné řady



Nácvik představy číselné řady

- dítě pracuje s čísly
- čísla jsou v kroužcích, aby nesplývala
- mezery mezi kroužky pomáhají analyzovat řadu na prvky
- velikost tabulky odpovídá zornému poli dítěte
- v tabulce jsou prvky v řadě konstantně (na počítadle... se pozice čísel mění)

Jak s tabulkou pracovat

- přečíst každé číslo, přečíst každé 2. číslo...
- Sčítání a odčítání pomocí tabulky
- vést k postřehování množství, nepočítat prvky po jednom, postupně mizí práce s prsty
- Vybavit tabulku v mysli se zavřenýma očima
- Počítat s tabulkou vytvořenou v mysli, číst čísla z řady vytvořené v mysli
- Vyvozování násobení a dělení viz literatura

Vztahy mezi čísly

$3 + 2 = 5$; $7 - 2 = 5$; $20 - 10 - 5 = 5$;

		3		0		7			
0									20
	22		0		26			0	
	0		34			0		39	
		0		45			0		

Utváření představ číselné řady

Doplň čísla, která sousedí s daným číslem v číselné řadě:

— 5 —
— 1 —
— 3 —
— 15 —
— 48 —
— 65 —
— 93 —
— 79 —
— 132 —
— 459 —
— 281 —
— 866 —

— 8 —
— 4 —
— 2 —
— 12 —
— 23 —
— 39 —
— 31 —
— 46 —
— 385 —
— 627 —
— 576 —
— 253 —

— 6 —
— 7 —
— 9 —
— 17 —
— 89 —
— 57 —
— 74 —
— 99 —
— 868 —
— 743 —
— 949 —
— 999 —

Utváření představ číselné řady II

Doplň desítky, mezi kterými číslo v číselné řadě stojí:

Příklad:

<u>30</u> 38 <u>40</u>	<u>170</u> 176 <u>180</u>	
___ 12 ___	___ 55 ___	___ 29 ___
___ 66 ___	___ 34 ___	___ 87 ___
___ 48 ___	___ 73 ___	___ 99 ___
___ 52 ___	___ 84 ___	___ 47 ___
___ 5 ___	___ 61 ___	___ 8 ___
___ 637 ___	___ 135 ___	___ 472 ___
___ 884 ___	___ 359 ___	___ 222 ___
___ 566 ___	___ 734 ___	___ 999 ___
___ 1345 ___	___ 7482 ___	___ 5816 ___
___ 4423 ___	___ 8765 ___	___ 2574 ___
___ 3651 ___	___ 6918 ___	___ 9199 ___
___ 2279 ___	___ 1999 ___	___ 9919 ___